

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hóra	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEZÉVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 12. szám.

Szerda, január 19.

Barátkozni akarnak a csehek a lengyelekkel.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Bécs, jan. 17.

Krakói jelentés szerint lengyel politikai körökben azt állítják, hogy Benes cseh külügyminiszter Párisból visszatérve iparkodik fog, hogy Csehország és Lengyelország között barátságos viszony teremtsen. E hirre Podarevsky lapja azt írja, hogy a cseh barátságos közeledés megkezdése előtt garanciákra lenne szükség, melyet azonban a csehek megadni nem tudnak.

Pécsi küldöttségjárás Beogradban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Beograd, jan. 17.

Linder Béla még mindig Baranya autonómiaja ügyében tárgyal a jugoszláv kormánnyal. Legutóbb Linder dr. Hoffmann Ottóval és Schwarcz Gábor bánya munkással kihallgatáson jelentkezett Draskovics belügyminiszternél, akivel állítólag meg is egyeztek a baranyai autonómia vonatkozáslag. A tárgyalások eredményéről azonban a kormány mindeztideig nem adott ki hivatalos értesítést.

Ezzel szemben Pécs törvényhatósági bizottsága Visnyai Ernő takarékpénztári igazgató vezetésével küldöttséget menesztett Beogradba és tiltakozott a Baranya részére adandó autonómia ellen. A küldöttség egyúttal a megszállott területek sürgős kiürítését kérte.

Ujabb verzió a magyar királykérdésben.

Wien, jan. 17.

A magyar királykérdésben állítólag az entente intervenciója folytán pozitív döntés történt. Minthogy az entente kifejezetten a Habsburgok visszatérése ellen foglalt állást és nemzeti király választása lehetetlen. Magyarország valószínűleg egy külföldi herceget, hir szerint, a belga király fiát fogja a trónra meghívni.

Hir Lenin haláláról.

Budapest, január 17.

Bécsi jelentés szerint Lenin Moszkvában meghalt. A hirt még nem erősítették meg.

A parlament mai ülése.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 17.

A nemzetgyűlés mai ülését Ribar elnök ma délután 5 órakor nyitotta meg. Dr. Szegvic horvát néppárti, aki még nem tette le az esküt, szót kért, az elnök azonban nem adta meg, mire nagy lármát támadt. Ebben az ügyben a napirend előtt heves vita keletkezett. A szociáldemokrata párt részéről dr. Korun, a köztársaságiak részéről Gyonovics tiltakozott az elnök eljárása ellen és főleg amiatt, mert az elnök a két partnak a trónbeszédhez készített javaslatát nem terjesztette a Ház elé, hanem irattárba helyezte.

A két szónok kijelentette, hogy pártjuk azért nem hallgatta meg a trónbeszédet, mert azt a trónörökös a kormány által oktrojált és nem a nemzetgyűlés által hozott házzabá-

lyok rendelkezései értelmében olvasta föl.

Ezután a mandátumok igazolására került a sor, majd az elnök szünetet rendelt és fölívta azokat a képviselőket, akik esküt még nem tettek le, hogy tegyék le az esküt. Az eskü letételére két muzulmán képviselő jelentkezett.

Ezután a házzabályrevízió megválasztására került a sor. Három listát terjesztettek elő, egyet a radikálisok, demokraták és a muzulmánok együttesen, itt a listavezető Vugcevic volt. Egyet a parasztpárt önállóan Markovicssal, mint listavezetővel. Egyet pedig a szociáldemokrata- és a köztársasági párt Brkity Voin listavezetővel. Ez utóbbiak listáját Trumbics is aláírta. Ezzel az ülés este 8 órakor véget ért.

Briand lett a francia kormányelnök.

Páris, jan. 17.

Peret Raul, a szenátus elnökének a kabinet alakítása az utolsó pillanatban meghiúsult azért, mert Millerand nem volt hajlandó Poincare jelöltségét a külügyministerségre akceptálni. Az elnök kijelentése szerint Poincare megbízatása veszélyeztetné Anglia barátságát Franciaország irányában. Így a kormányalakítással Briandt bízták meg, aki kormányának listáját már be is terjesztette.

Páris, jan. 17.

Briand közölte Milleranddal, hogy kormányát megalakította.

Az új kormány a következőképpen van összeállítva: miniszterelnök és külügy Briand; igazságügy Bonnevay; belügy: Marraud; hadügy: Barthou; tengerészet: Guisthau; pénzügy: Doumer; közoktatásügy: Berard; földművelésügy: Lefebre du Prey; kereskedelem: Dior; közmunkaügy: Daniel Vincent; nyugdíjügy: Maginot; munkaügy: Le Trocquer; egészségügy: Le Redu; gyarmatügy: Sarraur, a felszabadított területek minisztere: Laucher. A politikai államtitkárok kijelölése is megtörtént.

Ausztria agoniája.

— A „Torontál” tudósítójának távirati jelentése. —

Bécs, jan. 17.

A Wiener Mittagjournal írja: A munkásság semmi tekintettel nincs a közérdekre. Attól tartanak, hogy emiatt a kormány lemond. Az összes telefonok megszüntek működni. Az osztrák főváros katasztrófális helyzetbe került. A tüzörséget, rendőrséget igénybe venni nem lehet. A vasúti forgalom megakadt. Kommunista népokok végigvonultak a városban és az ablakokat betörték. Egyéb rendellenesség azonban nem fordult elő.

Páris, jan. 17.

A lapok londoni jelentése sze-

rint az angol kormány segíteni akar Ausztrián. Londonban megvannak győződve arról, hogy Ausztria feltétlenül összeomlik, ha nem sietnek segítségére. Az a veszély fenyeget, hogy a szomszéd államok egymásközt igyekeznek felosztani Ausztria területét. Ezt az európai béke érdekében meg kell akadályozni.

Bécs, jan. 17.

Háromnapos tárgyalás után a kormány megegyezett a sztrájkoló tisztviselőkkel. A sztrájk véget ért. A táviró-, telefon- és postaforgalom megkezdődött.

Franciaország rágalmazza a szovjetet?

Berlin, jan. 17.

Csieserin külügyi népbiztos kijelentette, hogy mindazon híreket, amelyek Oroszországnak szomszédai ellen irányuló támadó irányú készülődéseiről szólnak, Franciaország kolportálja, aki meg akarja akadályozni minden áron azt, hogy a szovjet-állam a határmenti államokkal baráti viszonyba léphessen.

A tegnapi minisztertanács

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, jan. 17.

A minisztertanács tegnap délután ülést tartott, amelyen Pa-sity miniszterelnök vázolta az ország belpolitikai helyzetét, a melyet nagyon megnyugtatónak talált. Ezután elhatározták, hogy az egyes minisztériumi osztályok főnökeiből megalakítják azt a bizottságot, amely a tisztviselői kvalifikációról szóló ukáz értelmében felül fogja vizsgálni a tisztviselőket. Tárgyaltak még arról is, hogy Montenegro pénzegységét a perpert bevonják és dinárral cserélik ki, de végérvényes határozatot ez ügyben nem hoztak.

Marinkovics Voisláv lesz az új pénzügyminiszter.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, jan. 17.

Jól informált politikai körökben úgy tudják, hogy a demokrata-klub legutolsó határozata szerint a megüresedett pénzügyminiszteri tárcát dr. Marinkovics Voislávval töltik be.

Letelepitik Magyarországon a menekült székelyeket.

Debrecen, jan. 17.

Kovács József dr., debreceni gazdasági akadémiai tanár tervezetet nyújtott be az Erdélyi Magyar Székely Szövetséghez, amelyben a hontalanná vált székelyek letelepítésére dolgozott ki megoldást. Tizenkétezer székely él Magyarországon, ezeket „szék”-eik szerint hat községben kellene letelepíteni a keleti demarkációs vonalmenti vármegyékben. A férfiak határőrszolgálatot teljesítenének s falvaik autonóm hatáskörrel lennének felruházva. A Magyar Székely Szövetség a tervezetet elfogadta.

A becskerekai postaigazgatóság már megint költözik.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Az utóbbi időben a becskerekai posta- és táviráda-igazgatóságról jóformán csak olyan irányban hallott a közönség valamit, hogy a direkciót elviszik Beeskerekéről, azután ismét olyan hír jött, hogy itt marad — most a napokban megint azt a hírt kolportálják, hogy a direkciót mégis csak elviszik Beeskerekéről. Elméletben volt már Szabadkán, Zomborban, Ujvidéken és fájdalom, nincs több valamirevaló város a Vajdaságban, mert bizonyára már ott is lett volna — de csak elméletben! Ebből azonban csak az látszik, hogy van valami mozgató erő, amely az igazgatóság rendes munkáját lehetetlenné teszi és a tisztviselőket állandóan nyugtalanítja.

A vajdasági postaigazgatóságot 1919 augusztus havában létesítették, amikor a hadsereg Temesvárt kiűrtette. A direkció azóta a mai nehéz viszonyok közepette kitűnően megállta a helyét és lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a vajdasági kereskedelmi és ipari élet nem érezte meg a legfontosabb szervben — a postai érintkezésben — a megszakítást. Hiszen, hogy a közgazdasági életben mit jelent a jól vezetett posta, azt nem kell külön mondani, de éppen egy ilyen fontos szervnek a hasznot-hajtó jó kiépítése csak úgy lehetséges, ha zavartalanul, minden nyugtalanítás nélkül működhetik. Ez azonban úgy látszik, a postaigazgatóságnál nem lehetséges.

A postaigazgatóságnál, ahogy észreveszem, nemcsak hogy a székhelye nem biztos, de a létesítése is csak ideiglenes, mert a tisztviselői kara csak ideiglenesen kirendelt alkalmazottakból áll. Már most elképzelhető, hogy ez a helyzet a beosztott tisztviselői karban — akik majdnem mind családos emberek és több mint egy éve lógnak így és föld között, milyen vért szült.

Minden esetre furcsa, hogy az állam egy ilyen nemzetgazdasági szempontból elsőrangban fontos intézményt egy év alatt nem véglegesít és nem tud hova elhelyezni. A vajdasági városok vezetésének a teljes értetlenségét mutatja pedig az, hogy nem sietnek magukhoz ragadni egy ilyen fontos közintézményt, amely ezer és ezer embert kapcsolna intenzívebben a városhoz és tenné azt egy irányban a Vajdaság központjává.

Nekünk Beeskerek városának a nemtörődősége egyenesen megdöbbentő. A direkció most itt van és ha megelelő helyet tudnánk neki biztosítani, elsőbbségi jogunkat figyelembe venné a kormány. Nem, mi itt ülünk és várjuk, hogy a sült galamb a szánkba repüljön. Ujvidék azt ajánlja, hogy a város egy építendő postapalota céljaira átenged egy nagy telket. Ezzel szemben nálunk itt áll a palota készen,

csak be kellene rakni az ajtóit és ablakait. Mert igazán nem tudom mire várunk a félig felépített jegyzőtanfolyam épületével, talán arra — hogy összedüljön, mert úgy látszik, az lesz a sorsa.

Minden esetre az egész vajdasági kereskedelmi és ipari életnek létérdeke, hogy a postaigaz-

gatóságot a kormány azonnal véglegesítse és állandósítsa Beeskerekben, mert ha tovább is ez az ideiglenes, halogató állapot marad meg, úgy a postaigazgatóság, amely nagyszerűen oldotta meg feladatát, tönkre fog menni. Erre a kérdésre még vissza akarok térni.

Jász.

Bonyodalmak Nyugat-Magyarország körül.

Az osztrák kormány kétszínűsége

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jan. 17.

Nyugatmagyarországnak Ausztriához leendő csatolása mindinkább olyan bonyodalmakat idéz elő és mérgeket a kedélyeket, hogy hova-tovább ez az ügy közep-európai, sőt mondhatni európai kérdéssé fog válni. Egész Magyarország közvéleménye egyhangú tiltakozó álláspontra helyezkedik az entente határozatával szemben, sőt magával a magyar kormánnyal szemben is, amely az ország minden részéből, de különösen Nyugatmagyarországból ez ügyben nap-nap után megjelenő küldöttségek heves tiltakozását az önfegyelmesség és megfontoltság higgadt keretei közé igyekszik szorítani, kijelentve ugyan, hogy a magyar kormány mindent el fog követni, hogy az entente-ot határozatának megmá- sítására bírja.

Legutóbb Vasvármegye elszakításra ítélt területéről utazott föl egy monstre küldöttség Budapestre Teleky miniszterelnökhöz. A küldöttség, amelynek tagjai között mágánok, magasrangú papok, munkások, földmivészek voltak, éppúgy a magyar, mint a német ajku lakosok közül, kérte a miniszterelnököt, hogy hasson oda, hogy a kormány intézkedésére, ha kell, erőszakkal gátolják meg az elszakítást.

Teleky miniszterelnök kijelentette, hogy az entente jegyzéke még nem az elcsatolás megtörténését tartalmazza imperetive, hanem csak az esetleges átcsatolás módozatait állapítja meg. Biztosította a küldöttséget, hogy az ország önszántából egy talp-alattnyi földről sem mond le. Higgadtságra intette a küldöttséget, mert a határkiigazítóbizottság annakidején majd sok igazságtalanságot jövátelhet ebben a kérdésben.

A gyilkos sertés.

— A „Torontál” tudósítójától. —

A bácsmezei Vezekény faluban Jakubecz Márton napszám- os éjnek idején behatolt egy vagy- onos gazda házába, hogy a disznóólból elemeljen egy hízót. A könnyebb elszállítás oká- ból ott mindjárt a helyszínén le- szurta a kiszemelt áldozatot. A sertést azután a hátra kötötte, még pedig úgy, hogy a rövid kö- tél egyik végét a nyaka köré ca- varta. Zsákmányával egy kerit-

A küldöttség szóinkai kijelen- tették, hogy a miniszterelnök vá- laszát nem veszik megnyugvással tudomásul.

Bécs, jan. 17.

Ugy a budapesti, mint a bécsi politikai körökben nagy megüt- közéssel konstatálják Mayr osz- trák kancellár legutóbbi beszédét, amelyben a kancellár nemcsak önmagát, hanem az egész osz- trák kormányt és Ausztria mos- tani politikáját cáfolja meg, amennyiben a kancellár azt je- lentette ki, hogy Ausztria Nyu- gatmagyarországot történelmi alapon és Nyugatmagyarország népének egyöntetű akarata alap- ján követeli. Valamivel később pedig ugyanezen beszédében azt mondotta, hogy majd a választá- sok alkalmával fog beigazolódni Nyugatmagyarország népének kívánsága és pedig ő előre tudja biztos forrásokból, hogy Ausztria javára.

Budapest, jan. 17.

Az osztrák kancellár legutóbbi beszédében Nyugatmagyarország ügyében tett szenzációs kijelen- téseivel szemben Teleky minisz- terelnök kijelentette, hogy Nyu- gatmagyarország népe igenis már nyilvánította szabad akara- tát, de akkor azt Magyarország mellett nyilvánította, mert a leg- szélesebb körű választójog alap- ján országú, hazafias képviselő- ket küldött a magyar nemzetgyü- lésebe. Ausztriával még nagyon sok elintézendő ügye van a ma- gyar népek ezen a kérdésen ki- kívül is, de Magyarország mindet egyszerre fogja elintézni. Ausz- triával, azonban ezt az elintézést nem ellenséges szándékkal, ha- nem a népek mielőbbi békéjének szempontjából, a békés megértés szellemében kívánja a magyar kormány, bár az osztrák politika ezt nem érdemli meg.

tésen akart átjutni. Mikor azon- ban már át akart fordulni a kerit- és tulsó oldalára, a sertés előbb zuhant át. Jakubecz elvesztette egyensúlyát, visszaesett a belső oldalra, a disznó a kerítés másik oldalán lógott. A kötély oly rövid volt, hogy Jakubecz nem tudott megszabadulni veszedelmes hely- zetéből és csakhamar eszméletét veszítette. Másnap reggel a ká- rosult gazda elveszett disznójá- nak keresésére indult. Kerítésé- nél megtalálta leölt disznóját és a tolvajt — halva.

HIREK

Ausztriával megszünt a táviráda- és telefonösszeköttetés. A postaigazgatóság közli velünk, hogy Ausztriában a táviráda- és távbeszélő üzembem föllépett akadályok miatt az említett or- szággal nincsen táviráda- és táv- beszélő összeköttetésünk. To- vábbi intézkedésig az Ausztriába szöke táviratok csakis a feladók veszélyére fogadtatnak el. Ezzel szemben budapesti tudósítónk la- tunk más helyén olvasható hí- rére utalunk, hogy a postások és az állam között állítólag már lét- rejött a megegyezés.

Mükedvelői előadás. Ma este fél 8 órakor tartja meg a tűzoltó- testület a Korona-szálló nagyter- mében mükedvelői színelőadá- sát, amelynek a jövedelmét a tűzoltótestület ruha-alapjára fordítják. Becskerek mükedvelő világának legügyesebbjei álltak sorompóba, hogy a tűzoltók mű- vérszi vállalkozása minél jobban sikerüljön. Reméljük, a közönség gondoskodni fog róla, hogy vi- szont az anyagi siker is méltó legyen a művészihez. Színré ke- rül Géczy István: Az ördög má- kája című 3 felvonásos nép- színműve.

Izr. istentisztelet. Az esti istentisztelet úgy hétköznapon, mint péntek este további intéz- kedésig d. u. fél 5 órakor kezdő- dik.

Csomagok szállítása a hálókoc- sitársaság kocsijaiban. A háló- kocsitársaság és a jugoszláv va- sutigazgatóságok között meg- állapodás jött létre, amely sze- rint kisebb csomagok szállítását is elfogadja a társaság 50 száza- lékos felárral a kézipodgyász díjtétele felett. A társaság fele- lősséget vállal a küldeményekért. A csomagokat a simplon-express szállítja, a kezelést a fenti társa- ság személyzete végzi. Hetenként egy kocsit fogja e célú szolgál- ni és az új rendszer február 1-én lép életbe.

Gyilkos cseh légionáriusok. Nagyszombatból jelentik, hogy Mondok Antal dr. ottani ügyvé- det lakásán megölték és kirabol- ták. A vizsgálat kiderítette, hogy a tettesek nagyszombati cseh légionáriusok. A rendőrség, a mely a bűntény három tettesét ismeri, nem meri elfogni azokat.

Ki találta meg? A csütörtök esti korzón elveszett egy arany karkötő. Megtalálót kérjük a karkötőt 200 korona jutalom ellenében Benő Test- véreknél leadni.

Mértéken felül érzékeny a hideg levegővel szemben? Mindenféle faj- dalmakat észlel utána? Gyöngö- seget? Ej, de jól hatnak ilyenkor a Feller-féle valódi Eisa-fluiddal való fájdalomcsillapító, edző bedörzsö- lések! 6 dupla vagy 2 nagy spe- ciális üveg 42 K. Állami fogyasztási- adó külön.

Görscsöt csillapító, gyomorerősítő hashajtó szerre volna szüksége? Vegye a Feller féle valódi Eisafluidakat. 6 doboz 18 K. Gyomorerősítő balszam 12 üvegje 12 K. Csomagolás és portó külön, de legolcsóbban. Feller V. Jenő, Stubica donja, Central 202. sz., Horvátország. F

Az „Ambrózia” cukorkagyári bonbonok és gyümölcsizék a legjobbak!

Frankfurti levél.

1921. január.

... Van úgy, hogy elfogják az embert a végtelenségek káprázató meséi. Ezt tán a fiatalság teszi. S ilyenkor aztán jönnek a nagy álmok s a nagy felébredések.

Beckereken ez nem is oly nagyon rossz. Mert ott nemcsak a végtelenségek vannak a végtelenben, de ennek a bus, buta golyónak buja szép vidékei is a végtelen gyönyörűségei mezején virágnak — és Páris, Singapore, Tokio, — szaharák, ceyonok, nilusok csak nagyon álmodozó, nagyon fiatal lelkekben is csak mint nagy absztrakciók mernek jelentkezni a tetsző képekben, — szellemekben, — és aztán elmúlnak az esték, a hónapok és az évek és észre sem vesszük beckerekiek, — hogy megöszül a fekete haj és ősz lesz minden és elmúlik a perzselő nyár és ősz lesz mindig immár.

Beckereken, mi fiatalok, az álmokról tudjuk, hogy csak álmok, nem is igen hiszünk bennük — de itt Németországban valahogy a nagy boltívés kaput látjuk, sok idekerült idegenek, a nagy Kaput, a mely az avó városból az Élet birodalmába vezet. És ilyenkor elfogják az embert a végtelenségek káprázató meséi.

És kicsi lesz a város és az egész nagy Németország — tovább.

Frankfurt.

Még egy utolsót fuj a vonat és megáll. Sürgés, mozgás, zaj és mégis rend. „Ausgang”. Egy hatalmas ellipszis alakú tér, nagy sugarú utak nyílnak belőle s a villamosok csilingelve szaladgálnak bennük fűgén és elegendő mennyiségben. S a férfiak, idősebb nők is félállnak és átadják a helyüket. A szállodák nem tulsufoltak s a kávéházban sok távoli ujság.

Mintha béke volna.

A muzeumokban még mindig akadnak méla bámulók, akik órákon át állnak egy-egy képesoda előtt, a Goethe-házat még mindig nézik ifjú nászutasok és messzi diákok s az ezredesképi vezető szorgalmasan magyaráz.

Mintha béke volna.

Pedig künn üvölt az éhség. Nagyvárosi nők, idegen kereskedők, kis kínai diákok, ciliáderések,

jasszsapkások, krakélérek, monoklisok rongyosok, éhezők. Nagyváros. Frankfurt.

Hatalmas, fényes, hangulatos, gyönyörű barok. Középkorban tánchelyiség. S az emberek összeszorítva táncolják angol zenére a steppet. Néha-néha akad egy-egy jó táncos is. S elvéte egy-egy megnézhető nő. S ha út a záróra, nehezen mennek el az emberek. A barok mindig tömve vannak. A „Kammerspiele”? Bernard Shaw-t adják. Zsufolva. Opera: Verdi? zsufolva. Schauspielhaus? Rabindranath Tagore. Zsufolva. S itt meg kell állnom: „Der König der dunklen Kammer”. 19 képben. Egy hindu mese. Az Isten-probléma örök új megoldása tán. Hibetelenül buja színek, különös indiai ruházatok, részegítő keleti zene, csodás ívek, vonalak: a színpad a tökéletességig művészi technika s a színészek mind nagy érző emberek s a közönség, mintha egy megérő lélek volna... Frankfurt.

A csöndesen esőpöggő langyos éjjeli esőben hitetlenül állók meg a régi város karsun égbetörő, sovány, öreg-öreg, romantikus házai előtt. Egy öreg ember csoszogó léptei lassan erősödnek, majd elhalkulnak a nedves kövezeten. Furcsa, hogy nem kiáltja, — bus száz év előtti éjjeli ór — hogy éjfél-tűtöt az óra. S ahogy a házak alatt lapulva osonok, hallom átszivárogni halkan az éneket: „Stille Nacht, heilige Nacht”. Karácsony éjjele van, S a templomok mégis zárva vannak s sötét komolyan néznek le rám. Miért nincs éjjeli mise? S már egy lélek se jár az utcán. Évszám: 1820. Frankfurt.

Frankfurt az ellentétek városa. Romantizmus, modernség, bohémesség, kereskedelem, régiségek, forradalmi új művészet, Majnaparti kis kocsmák, fényes barok s az örök fájó: — szegények, gazdagok. Szegények gazdagok.

S tán ezért nem tudok most sem inni. És csak

„Imádom a fényt, lángot, meleget, Keresek egy csodát, egy titkot, Egy álmot. S nem tudom, mit keresek”... J. F.

Pénzcsempészek Novi Sadon.

Ujvidék, jan. 17.

Az ujvidéki rendőrség tegnap négy szenzációs letartóztatást eszközölt, amelynek hősei mind csupa ismert jómódu előkelő ujvidéki emberek. A rendőrség pénzcsempészetrel és hamisítással vádolja őket. A vád szerint Magyarországból töméntelen mennyiségű 1 és 2 koronást csempészték át a határon, amelyet itt hamis bélyegzőkkel lebélyegeztek és úgy hoztak forgalomba. A rendőri sajtóiroda a letartóztatottak névsorát egyelőre nem adja ki. Ma ez ügyben 30 egyént hallgattak ki tanuként.

Gazdasági válság a tót földön.

A Torontai tudósítójának távirata.

Prága, jan. 17.

A Tótföldön lévő összes iparkamarák tudatták a kormányfővel, hogy a magas munkabérek

és nyersanyagok megfizethetetlen ára következtében a tót ipartermékeit lehetetlen a belföldön elhelyezni, a kivitel pedig a fennálló rendelkezések miatt szintén lehetetlen. A kormány felkérték, hogy sürgősen intézkedjék ebben az ügyben, máskülönben már a legközelebbi hetekben kénytelenek lesznek a vállalatok üzemeiket bezúntetni.

Darabos kőszén érkezett!

Szobafűtésre, takaréktűzhelyek és kazánfűtésre kitérő. 19

Tűzfával szemben 50% megakaratás.

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság Veliki Beckerek. Telefon 85. Svetozara Markovića (Martinezzi) utca a Kovács-drogéria-féle házban.

54—1921. szám.

Árverési hirdetés.

Hajducsicza község 2 db 4—4 éves kiselejtett nyugati fajta tenyész-bikáját az 1921. évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor Hajducsicza községében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladja.

Előljáróság.

Könyv hirdetés.

A Bánát, Bácska és Baranya területén tekintélyes számban vannak német és magyar tanylevű elemi iskolák. Ezekben felsőbb engedélyezés folytán az oktatás a tanulóknak anyanyelvén történik. Ezen tanulóknak nézve kellemetlen, hogy nem rendelkeznek célszerű tankönyvekkel; azok, amelyek használatban vannak, többnyire nem elég kimerítők, tömörek, nem kötik le eléggé a gyermekek érdeklődését, hanem száraz a gyermekek által nehezen érthető mondatok alakjában vannak megszerkesztve. Mindezen nehézségek különösen a földrajzi oktatásnál észlelhetők, mert kellő számú térkép sem áll rendelkezésre. A haza megismeréséhez pedig, nem vezet ha csak a folyók, hegyek, falvak, városok stb. neveit tanuljuk meg.

Ezen nehézségek leküzdésére s egy a tanítók mint a német és magyar anyanyelvű tanulók munkájának megkönnyítése céljából, Rabrenovity Milán közölte, min. referens ur szerkesztésében, Jorgovity és Milutinovity közölte, min. titkár urak német, ill. magyar fordításában — sajtó alatt van — s a legrövidebb időn belül meg fog jelenni:

Földrajz a német, ill. magyar-ajku elemi iskolák III. oszt. részére (külön-külön a németek és magyarok részére) térképekkel együtt, ára 3 dinár.

Földrajz a német, ill. magyar-ajku elemi iskolák IV., V. és VI. oszt. részére (szintén külön-külön) térképekkel együtt, ára 3 dinár.

A Szerbek, Horvátok és Szlovének képes története a magyar, ill. németajku elemi iskolák IV., V. és VI. oszt. részére (szintén külön-külön) ára 3 dinár.

Ezen tankönyvek nyelve egyszerű, rövid, érthető és világos mondatok alakjában van megszerkesztve, amelyeket a gyermekek könnyen és minden segítség nélkül megértenek és megtanulhatják. A tananyag nem tulságosan terjedelmes, úgy, hogy az a f. tanév végéig is feldolgozható. Minden oldalon a szerb és német, ill. magyar szöveg párhuzamosan, egymással szemben áll.

68

Ezen könyvekből a szerb nyelv is könnyen tanulható, mert majdnem minden mondat külön szakasz alakjában van feltüntetve és egymással szemben áll.

Megrendelések azonnal eszközölhetők, a pontos cím megjelölése mellett ki kell tüntetni, hogy német vagy magyarajku tanulók részére szükséges-e a tankönyv.

Megrendeléseket elfogad szerb, német vagy magyar nyelven az alulírt cég.

Könyvkereskedőknek és viszonteladóknak a szokott engedmény.

RAJKOVIĆ és ČUKOVIĆ

kiadókönyvkereskedése, Beograd, Terazije.

Ha narancsot

eszik, ne dobja el a hóját, hanem gyűjtse össze és hozza el a Gyógynövény R.-T.-hoz, Guttmann-cég mellett, ahol azt jó áron megveszik. 73

Alkalmi vétel! 77 Alkalmi vétel! Kereskedők figyelmébe!

Vasárak kiárusítása u. m. drótszeg, drót bádigosok részére, Ia reszelők, csak nagyban, legolcsóbb árban kaphatók Pavle Pavlovicsnál Žitni trg (Buza-tér) 6.

Friss egészséges 160, 200, 300-as

narancs beérkezett. 81

Böhm Armin Novi Sad Sürgönycim: Hermes. Telefon 226.

Elsőrendű darabos meszet, kitűnő minőségű faszenet, portland cementet, papír vagy jutacsákban vagon-tételben szállít

76 **Révai Adolf** Subotica. Telef. 551.

Elkésve érkezett áruk jutányosan eladatnak!

Női szörme-, plüss- és divatpaletok .: Női kötött kabátok és garnitúrák .: Férfi téli-kabátok, doublepaletok .: Férfi- és gyermeköltönyök .: Bričesznadrágok .: Sportsapkák .: Gyapjutarakók .: Finom valódi angol sővetek mérték szerinti ruhák elkészítésére 79

Grünbaum Vilmos áruháza, Veliki Beckerek .: Alapított 1856.

A Szerb Kereskedelmi R.-T.-nak V. Bečkerek

van nagyobb mennyiségű kristálycukra, kg-ja 50 K, továbbá amerikai „Standard” és orosz „Batomu” petróleuma, etnatron (zsír) és amóniák (apró) szódája. Román kő- és aprósó kg 7-40 K. **Nagyobb vételnél olcsóbb**

Elsőrendű

gépezet kgr. . . 32 K
tovotte gépszir kgr. . . 30 K
könnyű benzint legjutányosabb

árban, csakis fogyasztóknak ajánl azonnali szállításra — Első Vel. Bečkereki 54 **Szappan és Gyertyagyár.**

Ugyanott építkezésből visszamaradt épületfa, léc, gerenda és cement olcsó áron kapható. Veszünk olajos vas- és fahordókat

Teljesen berendezett

moziépület

„Pathé” vetítő és 65, Volt, 80 amperes dinamóval, belső berendezéssel, egészben vagy részben **eladó.** 61

Stein Ignác és Társai, Debeltacs. Telefonszám 29.

Zichyfalva községben **tenyészmének, tenészbikák és tenészkánok** kaphatók. 75

Érdeklődők forduljanak az ottani állatorvoshoz

Géptechnikai iroda és nagykereskedés

1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovićeva ul. 9. sz. - Telefon 18. szám.
 Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. sz. - Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzínmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, minden nemű szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzin, hajtószíjak minden füzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. Iroda: Zagreb, Preradovićeva ul. 9.

Nagyobb mennyiségű

amerikai „Kamel” és más jegyű fehér ladás petróleum, orosz petróleum vashordókban és ladáokban, olasz cataniai narancs és citrom legjobb minőségben a napokban érkeznek, előnyajánlattal szívesen szolgálunk.

Nagy raktárunk van

következő cikkek: fehér asztali örölt só, amerikai cukor (kocka, a napokban érkeznek), 6/0-ás bánlaki rizs, 80%-os ecetsav, svéd-gyufa, Diana sóborszesz, festékek, beocsini portland, mész és az összes fűszer-, festék és rövid-árucikk mérsékelt árak mellett. 63

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI

Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Buza-tér). ☎ Telefon 96.

Élesztő à K 60.— per kg, állandóan raktáron.

Törökbecsén a Gróf Andrássy és Varmegye-utca sarkán, főpostával szemben, legforgalmasabb helyen levő 8 szobás **h á z** raktár, vegyeskereskedés, áruval együtt, italmérés és trafikkal azonnal örökáron **eladó.**

Bármilyen üzletnek megfelel a ház **Velő Péter** tulajdonos.

Egy 18×24-es komplett

tényképészeti gép

eladó. 78

Cím a kiadóhivatalban.

110 korona

egy métermázsá száraz, felapritott
 bükk vagy gyertyán tűzifa a

Kurländer Imre cégnél

Veliki Bečkereken.

Telefonszám: 35, 53 és 89.